

شماره پرسشنامه.....

کد استان.....

کد شهر.....

کد روستا.....

کد مرکز آموزشی.....

رشته تحصیلی.....

نام پرسشگر.....

آزمون لطف آبادی

برای سنجش

رشد اخلاقی کودکان

(فرم مصاحبه)

پرسشگر محترم

همان گونه که می‌دانید این آزمون دو هدف اصلی را دنبال می‌کند: سنجش رشد اخلاقی در شش مقوله اخلاق زیست‌محیطی، اخلاق حفاظت از خود، اخلاق خانوادگی، اخلاق اجتماعی، اخلاق انسانی، و اخلاق مینوی؛ و سنجش تأثیر وضعیت و عوامل اجتماعی و روانی بر رشد اخلاقی. (با توجه به آنکه ممکن است یک ساعت زمان اجرای آزمون برای برخی از دانش‌آموزان زیاد باشد، به منظور اجتناب از خستگی احتمالی آنان، می‌توان از اجرای سؤالات ۳، ۵، ۷، ۱۱، ۱۴، و ۱۶ در مورد دانش‌آموزان آمادگی و کلاس اول و دوم دبستان خودداری کرد.)

برای اجرای درست این آزمون، در آغاز سعی کنید با دانش‌آموز رابطه دوستانه‌ای برقرار کنید. سپس آزمون بندر را اجرا کنید. و آنگاه به اجرای مصاحبه پرسشنامه‌ای نظام‌دار بپردازید. در اجرای این مصاحبه، شما باید هر یک از سؤالات را برای کودکان به صورت گفتگوی دوستانه مطرح کنید و با شنیدن پاسخ آنان اطمینان حاصل کنید که دانش‌آموز مصاحبه‌شونده در مورد هر سؤال چه جایگاهی در مقیاس شش‌درجه‌ای مربوط به آن سؤال دارد. پس از اطمینان از وضعیت و نگرش او، شما باید جای مناسبی را در مقیاس مربوط به هر سؤال علامت بزنید. فراموش نکنید که در هر مورد، افزون بر علامتی که در مقیاس مربوطه می‌گذارید، پاسخهای مهم کودک را به صورت خلاصه در حاشیه سؤال یادداشت کنید. دقت کنید که پس از اجرای آزمون بندر و پیش از آغاز ۱۸ سؤال آزمون رشد اخلاقی، فرصت استراحت کوتاهی را برای دانش‌آموز فراهم کنید و مقداری بیسکویت یا یکی دو شکلات، به او تعارف کنید.

برای اطمینان از اطلاعاتی که از کودک می‌گیرید لازم است با معلم وی نیز، پس از آنکه خود وی به سؤالات پرسشنامه پاسخ داد و با سؤالات آزمون کاملاً آشنا شد، گفتگو کنید و نتیجه را در حاشیه پرسشنامه یادداشت کنید.

دکتر حسین لطف‌آبادی

استاد روان‌شناسی تربیتی دانشگاه شهید بهشتی

دستورالعمل اجرای استاندارد آزمون:

دانش‌آموز عزیز

گفتگوی امروز من با شما، در مورد ویژگیهای دانش‌آموزان ایران و نظر آنان در مورد مسائل رفتاری است.

شما یکی از دانش‌آموزانی هستید که بر حسب قرعه و تصادف انتخاب شده‌اید تا در این گفتگو شرکت کنید.

ما در این آزمون اسم دانش‌آموزان را با کسی در میان نمی‌گذاریم. آنچه مهم است این است که شما به عنوان فردی که به جای بسیاری از دانش‌آموزان دیگر به پرسشها پاسخ می‌دهید کاملاً دقت کنید چیزی بگویید که واقعاً مطابق با افکار و احساسات و رفتار خود شما است.

در این آزمون از شما می‌خواهیم که ابتدا چندتا نقاشی بکشید و سپس درباره چندتا قصه با هم صحبت کنیم و شما هم نظر خودتان را بگویید.

من اول چندتا کارت نقاشی ساده را یکی یکی جلو شما می‌گذارم. سعی کنید روی صفحه سفید آخر این پرسشنامه، درست مثل آنها بکشید. یک مداد پاک‌کن هم اینجا می‌گذارم که اگر لازم داشتید از آن استفاده کنید.

بعد از پایان یافتن ترسیم کارتها، قصه‌ها را یکی پس از دیگری با هم می‌خوانیم و صحبت می‌کنیم.

۱- یک روز معلم به کلاس وارد شد و خبری را برای بچه‌ها نقل کرد. او گفت در روزنامه نوشته‌اند که "برای زیاد کردن زمینهای کشاورزی و کاشتن محصولات مورد نیاز مردم و خانه‌سازی برای پانصد خانواده روستایی نزدیک یک منطقه جنگلی، قرار است مقدار زیادی از جنگلهای طبیعی را به زمین کشاورزی و محل خانه‌سازی تبدیل کنند و برای روستاییان در آنجا خانه بسازند"

وقتی این خبر گفته شد بعضی از دانش‌آموزان مخالف بودند و می‌گفتند که نباید طبیعت جنگل را عوض کرد. بعضی دیگر از دانش‌آموزان نظر دیگری داشتند و می‌گفتند که روستاییان نزدیک به آن جنگل باید زمین کشاورزی و خانه داشته باشند و تغییر کاربرد مناطق جنگلی عیبی ندارد. نظر شما در این مورد چیست؟

با این کار کاملاً موافقم ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱ با این کار کاملاً مخالفم
چرا چنین نظری دارید؟

۲- سارا دانش‌آموز کلاس سوم دبستان است. در راه او از خانه به مدرسه و در کنار یکی از خانه‌های مردم، یک باغچه هست که گل‌های زیبایی دارد. او بعضی از روزها که از خانه به مدرسه می‌رود یک یا دو گل زیبا از این باغچه را می‌چیند تا به معلم یا دوستان خود هدیه کند. نظر شما در مورد این کار سارا چیست.

کار سارا کاملاً خوب است ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱ کار سارا اصلاً خوب نیست
چرا چنین نظری دارید؟

۳۷- پنج نفر از دانش‌آموزان نوجوان یک مدرسه برای گردش و تفریح به بیرون شهر رفته بودند. آنان مقدار نسبتاً زیادی میوه و آجیل و مواد غذایی با خود داشتند. پس از مقداری راه رفتن به کنار رودخانه‌ای رسیدند و تصمیم گرفتند که بقیه روز را در آنجا بمانند. در آن محل که خیلی دور از شهر بود ظرف آشغال وجود نداشت و بچه‌ها، که فکر می‌کردند آنجا محل دورافتاده‌ای است و مشکلی ایجاد نمی‌کند، پوست میوه و پلاستیک و پاکت چپس و امثال آنها را در گوشه و کنار و در داخل رودخانه می‌انداختند.

شما هم مسلماً با دوستان و یا با خانواده خود برای گردش و تفریح به بیرون شهر رفته‌اید و می‌روید. سؤال ما این است که در جاهای دورافتاده طبیعت که ظرف آشغال وجود ندارد تا چه اندازه رفتار شخص خود شما شبیه همین دانش‌آموزانی است که صحبت آنها را کردیم؟

مانند روش آنان ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱ متفاوت از روش آنان
چرا این کار را می‌کنید؟

۴- روش کار و زندگی افراد معمولاً خیلی با یکدیگر تفاوت دارد. برخی بیشترین وقت و عمر خود را به تحصیل و کار زیاد می‌پردازند و برخی دیگر زندگی را آسان می‌گیرند و بیشتر در پی آن هستند که خوش باشند.

زندگی روزانه علی و بهروز هم خیلی متفاوت از یکدیگر است. علی معتقد است که بیشتر وقت خود را باید به انجام دادن کارهای درسی بگذرانند اما دوست او بهروز اعتقاد دارد که اگر بیشتر اوقات خود را صرف تفریحات و گردش بکند و خوش باشد اشکالی ندارد.

شما زندگی روزمره خود را تا چه اندازه با روش یکی از این دو نفر می‌گذرانید؟

کارهای من بیشتر مانند علی است ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱ کارهای من بیشتر مثل بهروز است
چرا این طور رفتار می‌کنید؟

۵۷- منصور و مرجان دو برادر و خواهر دوقلو هستند که به نظم و ترتیب و بهداشت شخصی و ورزش بسیار اهمیت می‌دهند. صبح زود از خواب بیدار می‌شوند. هر روز حمام می‌کنند. لباسهایشان را زود به زود عوض می‌کنند و در شستن و اتو کردن لباسها به خانواده کمک می‌کنند. ساعات کار منظمی دارند. حدود یک تا دو ساعت از وقت روزانه خود را به تفریح و ورزش می‌گذرانند و بقیه اوقات را درس می‌خوانند. شبها به موقع می‌خوابند. کسی تا به حال حرف نامناسبی از دهان آنان نشنیده است. چند دوست صمیمی دارند. کودکان شاد و باروحيه‌ای هستند و رفتار آنان با همه افراد با احترام و دوستانه است. پدر و مادر و معلمان منصور و مرجان هم از آنان راضی هستند.

رفتارها و زندگی روزانه شما تا چه اندازه شبیه رفتار و زندگی منصور یا مرجان است؟

شبیه زندگی منصور یا مرجان ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱ متفاوت از روش زندگی منصور یا مرجان

۶- چگونگی لباس پوشیدن و آرایش ظاهری دانش‌آموزان موضوعی است که مدیر و ناظم و مربیان مدرسه و مسئولان اداره جامعه به آن خیلی اهمیت می‌دهند و آن را یک موضوع مهم اخلاقی به حساب می‌آورند. برخی از دانش‌آموزان همان طور عمل می‌کنند که از آنها خواسته می‌شود و برخی دیگر مایلند شخصاً در این موارد تصمیم بگیرند. شما خود را طرفدار کدام یک از روشهای زیر می‌دانید و با هر مورد تا چه اندازه موافق هستید:

۱-۶- دانش‌آموزان باید هم در مدرسه و هم در بیرون مدرسه، همان نوع لباسهایی را بپوشند که مدیران و مسئولان از آنها می‌خواهند.

کاملاً موافقم ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱ کاملاً مخالفم

۲-۶- دانش‌آموزان باید وقتی که در مدرسه هستند همان لباسهایی را بپوشند که مدیران و مسئولان می‌گویند ولی در وقتهای دیگر باید لباسهایی را بپوشند که خودشان میل دارند.

کاملاً موافقم ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱ کاملاً مخالفم

۳-۶- دانش‌آموزان، به جای آنکه به خواسته دیگران عمل کنند، بهتر است هم برای مدرسه و هم برای بیرون مدرسه، همان لباسهایی را برای خودشان انتخاب کنند که شخصاً دوست دارند.

کاملاً موافقم ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱ کاملاً مخالفم

۷۷- یک پدر ثروتمند برای سالروز تولد پسر بزرگتر خود (که بیست سال داشت) یک مهمانی شام خانوادگی برگزار کرده بود. او از همسرش خواسته بود که به همراه دختر جوانش (که ۱۸ سال داشت) برای حدود چهل و پنج نفر مهمانانی که دعوت شده بودند سه نوع غذا و دو نوع سوپ و چهار رقم سالاد و انواع میوه‌ها و سایر وسایل پذیرایی را آماده کنند. این دو نفر هم تمام کوشش خود را کردند و از مهمانان پذیرایی به عمل آمد ولی یکی از دو نوع سوپ و یکی از سه نوع غذایی که پخته بودند اندکی شور شده بود. وقتی که مهمانان رفتند، این پدر خانواده که از شورشدن یکی از دو نوع سوپ و یکی از سه نوع غذا عصبانی شده بود به آشپزخانه رفت و سر و صدا راه انداخت و از روی عصبانیت یک بشقاب را به شدت به زمین کوبید و شکست. همسر او با آنکه خیلی ناراحت شده بود برای آنکه وضع بدتر نشود چیزی نگفت و به شستن ظرفها ادامه داد تا بعداً در یک فرصت مناسب با شوهرش صحبت کند. دختر آنها از این کار پدرش ناراحت شده بود و به پدرش گفت که حق ندارد چنان رفتاری با مادرش داشته باشد. ولی پدرش معتقد بود که عصبانیت و رفتار او چیز مهمی نبوده و بسیاری از مردان دیگر نیز وقتی چنین اشتباهاتی از همسر خود می‌بینند بدتر از این رفتار می‌کنند. از سوی دیگر، پسر بزرگ خانواده که پدرش این جشن را به خاطر او برگزار کرده بود از پدرش طرفداری کرد و معتقد بود که عصبانیت پدر چیز مهمی نبوده است.

حالا به چهار سؤال زیر جواب بدهید:

۷-۱- به نظر شما آیا کار پدر خانواده درست بود و حق داشت که عصبانی شود و بشقاب را پرتاب کند؟
 کار کاملاً درستی بود ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱ کاری کاملاً نادرست بود

۷-۲- به نظر شما رفتار مادر که سکوت کرد درست بود یا نادرست بود؟
 کار کاملاً درستی بود ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱ کاری کاملاً نادرست است

۷-۳- به نظر شما رفتار پسر جوان که از پدرش طرفداری کرد درست بود یا نادرست بود؟
 کار کاملاً درستی بود ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱ کاری کاملاً نادرست است

۷-۴- به نظر شما کار دختر جوان که شاهد این ماجرا بود و به پدرش اعتراض کرد درست بود یا نادرست بود؟
 کار کاملاً درستی بود ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱ کاری کاملاً نادرست است

۸- زهرا ۱۱ سال دارد و در کلاس پنجم دبستان درس می‌خواند. در خانواده زهرا دو پسر و یک دختر دیگر هم هستند. احمد فرزند بزرگ خانواده است که ۱۸ سال دارد، جواد فرزند دوم و ۱۶ ساله است. دختر کوچک خانواده فاطمه است که ۱ سال دارد. مادر زهرا خانه‌دار است و کارهای خانه آنها هم زیاد است. مادر زهرا از او می‌خواهد که در کارهای خانه به وی کمک کند. کمکی که مادر زهرا از او می‌خواهد بعضی روزها کمتر است و یک ساعت از وقت زهرا را می‌گیرد اما گاهی اتفاق می‌افتد که زهرا باید در تمام روز پنج یا شش ساعت به مادرش کمک کند. زهرا دوست دارد که وقت خود را فقط صرف درس خواندن کند و مایل نیست به مادرش کمک کند. به نظر شما رفتار درست در این مورد چیست و زهرا تا چه اندازه باید به حرف مادرش گوش کند؟

شش ساعت کمک روزانه به مادر ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱ یک ساعت کمک روزانه به مادر

۹- در یک خانواده دو برادر هستند که یکی ۱۳ ساله و دومی ۳ ساله است. نام اولی فرامرز است که کلاس دوم راهنمایی است و دومی فرهاد است که سه ساله است. یک روز آنها در خانه تنها بودند. ساعت پنج بعد از ظهر بود. پدر و مادر فرامرز و فرهاد برای یک کار واجب از خانه بیرون رفته بودند و قرار بود تا آخر شب بربگردند. فرهاد (پسر سه ساله) هم گرسنه و هم خسته شده بود و گریه می کرد و از برادر بزرگش فرامرز می خواست که برای او غذای مورد علاقه اش را آماده کند و با او بازی کند. اما فرامرز امتحان داشت و باید درسهایش را می خواند.

به نظر شما درست ترین کاری که فرامرز در آن روز باید انجام می داد چیست ؟

باید فقط به میل فرهاد رفتار می کرد ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱ باید فقط درشش را می خواند
چرا؟

۱۰- معمولاً مدیر و ناظم و معلم از دانش آموزان می خواهند که قراردادهای و مقررات مدرسه را به طور کامل رعایت کنند و هیچ دانش آموزی حق ندارد غیر از آنچه از او خواسته شده کار دیگری انجام دهد. رفتار دانش آموزان مدرسه در این موارد با هم فرق دارد. برخی از دانش آموزان قراردادهای و مقررات و دستورات مدرسه و کلاس را رعایت می کنند و برخی دیگر توجهی به رعایت آنها ندارند.

نظر شما در مورد رعایت این قراردادهای و مقررات چیست و شما تا چه اندازه آنها را رعایت می کنید؟

مقررات را کاملاً رعایت می کنم ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱ مقررات را رعایت نمی کنم
چرا؟

۱۱۷- محمود، جوان ۱۹ ساله ای است که به اتومبیل سواری بسیار علاقه دارد. او از سه سال پیش گاهی اتومبیل پدرش را بر می داشت و دور از چشم پلیس رانندگی می کرد. او در این سه سال مهارت کافی در راندن اتومبیل به دست آورده است و اگرچه هنوز گواهی نامه رانندگی خود را نگرفته اما سرعت عمل و دست بفرمان او از بسیاری از افرادی که گواهینامه دارند بهتر است. امسال در روز سیزدهم فروردین خانواده محمود تصمیم گرفتند که به بیرون شهر بروند. پدر محمود حال خوشی نداشت و رانندگی ماشین به محمود واگذار شد. جاده بسیار شلوغ بود و همه عجله داشتند که خود را به یک منطقه ییلاقی مناسب در بیرون شهر برسانند. محمود می دید که برخی از رانندگان بر خلاف مقررات رانندگی می کردند، برخی از قسمتهای خاکی سمت راست کنار جاده سبقت می گرفتند، و برخی بدون توجه به رعایت حال دیگران ویراژ می رفتند و از دیگران جلو می زدند. محمود در ابتدا تا حدود یک ساعت قوانین رانندگی را رعایت کرد اما از آنجا که خلافاکاری بعضی از رانندگان زیاد بود به تدریج حوصله اش سررفت و با خود گفت من هم باید مثل همان افراد دیگر رانندگی کنم تا زودتر به منطقه ییلاقی برسیم و جاهای خوب را از دست ندهیم.

شما تا چه اندازه با موارد زیر موافق هستید؟

۱۱-۱- وقتی که بسیاری از رانندگان خلافکاری می‌کنند محمود هم حق دارد طوری رانندگی کند که زودتر به مقصد برسد.

کاملاً موافقم ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱ کاملاً مخالفم

۱۱-۲- محمود حق داشت فقط از کسانی که راه او را می‌گرفتند یا قوانین رانندگی را رعایت نمی‌کردند سبقت بگیرد اما او حق نداشت از کسانی سبقت بگیرد که راه او را نگرفته بودند.

کاملاً موافقم ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱ کاملاً مخالفم

۱۱-۳- با وجود آنکه پدر محمود مریض بود اما او که گواهینامه نداشت به هیچ وجه نباید رانندگی می‌کرد.

کاملاً موافقم ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱ کاملاً مخالفم

۱۲- در یکی از مدارس که ۳۰۰ دانش‌آموز داشت مشاهده شد که رفتارهای خلاف در میان دانش‌آموزان نسبتاً زیاد شده و این موضوع اکثر دانش‌آموزان مدرسه را ناراحت می‌کرد. برای حل این مشکل از انجمن اولیاء و مربیان کمک گرفته شد و آنان فکر کردند که بهتر است افراد و گروه‌های گوناگون دانش‌آموزان مدرسه با بررسی مشکلات و نوشتن یک مجموعه از مقررات و قوانین به حل مشکلات بپردازند. برای این منظور چند روزنامه دیواری تهیه شد و جلسات بحث و گفتگو بین دانش‌آموزان در هر کلاس و در کل مدرسه برگزار شد و بالأخره هفت دانش‌آموز انتخاب شدند که مقررات رفتاری و تشویق و جریمه در مورد اتفاقاتی را که پیش می‌آید بنویسند و آنها را به رأی عمومی تمام دانش‌آموزان بگذارند. این مقررات و قوانین در مورد چگونگی ارتباط دانش‌آموزان با یکدیگر، نظم و ترتیب در کلاس و مدرسه، خطاهای اخلاقی که از جانب برخی دانش‌آموزان مشاهده می‌شد، نحوه برخورد با مشکلات، تشویق رفتارهای مثبت و جریمه کردن دانش‌آموزانی که کارهای خلاف انجام دهند تهیه شد و رأی‌گیری به عمل آمد و با اکثریت آراء (۶۰ درصد موافق و ۴۰ درصد مخالف) به تصویب رسید تا به مدت یک سال اجرا شود.

شما اگر از گروه اقلیت دانش‌آموزان (یعنی از ۴۰ درصد افراد) این مدرسه بودید و با قوانینی که مورد قبول دیگران است موافقت نداشتید چه کاری می‌کردید؟

۱۲-۱- قوانینی را که دیگران قبول دارند ولی مورد قبول من نیست رعایت نمی‌کردم.

کاملاً موافقم ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱ کاملاً مخالفم

۱۲-۲- در ظاهر خودم را طرفدار قوانین نشان می‌دادم ولی هر جا که امکان داشت مخالف آن رفتار می‌کردم.

کاملاً موافقم ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱ کاملاً مخالفم

۱۲-۳- قوانینی را که درست تشخیص می‌دادم رعایت می‌کردم ولی قوانینی را که به نظر من غلط بود رعایت نمی‌کردم.

کاملاً موافقم ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱ کاملاً مخالفم

۱۲-۴- نظر اکثریت را قبول می‌کردم و همه قوانین را رعایت می‌کردم.

کاملاً موافقم ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱ کاملاً مخالفم

۱۳- در یک اردوی تابستانی مسابقات ادبی- هنری که حدود صد نفر دانش‌آموز از شهرهای گوناگون کشور و با خصوصیات مختلف و با آثار گوناگون حضور یافته بودند، چهار نفر داور تعیین شده بودند که آثار ادبی- هنری آنان را ارزشیابی می‌کردند. در جریان داوری، یک درگیری و اختلاف نظر جدی بین چهار داور مسابقات از نظر معیارهای انتخاب بهترین آثار پیش آمده بود که دانش‌آموزان را نیز به شدت برانگیخت و هر گروه از آنان دیدگاههای متفاوتی در مورد داوران پیدا کرده بودند.

شما در مورد چگونگی نمره دادن هر یک از داوران به آثار هنری- ادبی دانش‌آموزان تا چه اندازه موافق یا مخالف هستید؟

۱۳-۱- داور اول که شخصاً یک فرد مسلمان و انقلابی بود، بهترین نمره را به آثار دانش‌آموزانی داده بود که روحیه اسلامی و انقلابی بیشتری داشتند.

با نظر داور اول کاملاً موافقم ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱ با نظر داور اول کاملاً مخالفم

۱۳-۲- داور دوم بر اساس شناخت قبلی که از دانش‌آموزان شهر خود داشت، به همشهریان خود امتیاز بیشتری داده بود.

با نظر داور دوم کاملاً موافقم ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱ با نظر داور دوم کاملاً مخالفم

۱۳-۳- داور سوم بهترین نمره را به دانش‌آموزانی داده بود که محتوای آثار آنان متفاوت از تقاضاهای نهادهای رسمی هنری بود و احساسات شخصی و آزادانه خود را نشان داده بودند.

با نظر داور سوم کاملاً موافقم ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱ با نظر داور سوم کاملاً مخالفم

۱۳-۴- داور چهارم به آثاری بیشتری نمره را داده بود که حاوی تفکر مستقل و نوآورانه آن اثر است.

با نظر داور چهارم کاملاً موافقم ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱ با نظر داور چهارم کاملاً مخالفم

۱۴۷- معمولاً به ما نصیحت می‌شود که به اخلاقیات و دستورات دینی عمل کنیم. اجرای این دستورات کار آسانی نیست و بسیاری از دانش‌آموزان نمی‌توانند به این دستورات عمل کنند. شما تا چه اندازه توانسته‌اید در زندگی روزمره خود هر یک از دستورات زیر را عملاً در روابط خود با دیگران رعایت کنید؟

۱۴-۱- مهر و محبت کردن نسبت به همه افراد کاملاً ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱ هیچ وقت

۱۴-۲- وفاداری کامل به عهد و اجرای قراردادها کاملاً ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱ هیچ وقت

۱۴-۳- رفتار دقیقاً عادلانه و منصفانه با دیگران کاملاً ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱ هیچ وقت

۱۴-۴- نیکوکاری و خوبی کردن همیشگی به دیگران کاملاً ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱ هیچ وقت

۱۴-۵- عمل کردن به تمام حرفهایی که می‌زنید کاملاً ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱ هیچ وقت

۱۴-۶- همیشه راستگو بودن و حقیقت را گفتن کاملاً ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱ هیچ وقت

۱۴-۷- ظاهر و باطن یکسان داشتن و صریح بودن کاملاً ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱ هیچ وقت

۱۴-۸- افراط و تفریط نکردن و دائماً میانه روی کردن کاملاً ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱ هیچ وقت

۱۵- به ما گفته می شود که یک انسان خوب به هیچ وجه نباید کاری را انجام دهد که نادرست است ولی بسیاری از ما کارهایی انجام می دهیم که درست نیست.

شما تا چه اندازه توانسته اید که در همه حال، کار نادرست انجام ندهید؟

همیشه تمام کارهایم درست بوده ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱ هیچ وقت کارهایم درست نبوده
چرا این طور فکر می کنید؟

۱۶۷- رضا شانزده سال دارد و در کلاس دوم دبیرستان مشغول به تحصیل است. پدر او به شدت بیمار است. وضعیت اقتصادی خانواده او بسیار بد است و به سختی زندگی خود را می گذرانند و امکان معالجه پدر را ندارند. رضا از این موضوع بسیار ناراحت بود و می خواست هر طور شده کاری برای خانواده و پدرش انجام دهد. به همین دلیل، یک روز به فروشگاه بزرگ صوتی- تصویری نزدیک مدرسه رفت و به بهانه خریدن گوشی موبایل و ضمن سرگرم کردن فروشنده، بی آنکه پولی پردازد یک گوشی موبایل گران قیمت را برداشت و به این عنوان که گوشیهای آن فروشگاه را نپسندیده است خارج شد. او می خواست گوشی موبایل را که برداشته بود بفروشد و برای درمان بیماری پدرش مصرف کند. اگر چه او فقط به یکی از همکلاسان خود که بهترین دوست اوست گفته بود که چنین کاری انجام داده است اما نه صاحب مغازه، نه خانواده این دانش آموز، و نه پلیس اطلاعی از این موضوع نداشتند.

پشت شیشه فروشگاه اعلام شده بود که یک گوشی موبایل گران قیمت گم شده و هر کس آن را پیدا کند جایزه قابل توجهی خواهد گرفت. ضمناً صاحب فروشگاه که به دانش آموزان مدرسه مشکوک شده بود از مدیر و ناظم دبیرستان تقاضا کرده بود که از دانش آموزان حقیقت امر را بپرسند. هیچ یک از همکلاسیها، بجز بهترین دوست رضا، از این موضوع خبر نداشت. مدیر و ناظم همه دانش آموزان کلاس را تحت فشار قرار داده بودند که هر کس حقیقت ماجرا را می داند به آنها گزارش کند. آنها قول دادند که در این صورت پای پلیس به ماجرا کشیده نمی شود و فرد خطاکار تنبیه نخواهد شد و جایزه فروشگاه هم به فرد گزارش کننده داده خواهد شد.

اگر شما به جای همان بهترین دوست رضا بودید و تنها کسی بودید که از برداشتن موبایل کاملاً اطلاع داشتید، چه کاری می کردید. بگویید که با هر یک از موارد زیر تا چه اندازه موافق هستید؟

۱۶-۱- صاحب مغازه به قدری پولدار است که کم شدن یک موبایل از مغازه او اهمیتی ندارد و بهتر است پدر رضا معالجه شود.

کاملاً موافقم ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱ کاملاً مخالفم

۱۶-۲- به نظر من رضا کار بدی نکرده و آدم خوبی است که برای معالجه پدرش، خود را به خطر انداخته است.

کاملاً موافقم ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱ کاملاً مخالفم

۱۶-۳- هر طور شده رضا را قانع می‌کردم که موبایل را به صاحب مغازه برگرداند و از او عذرخواهی کند.

کاملاً موافقم ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱ کاملاً مخالفم

۱۶-۴- هر چه پس‌انداز داشتم به رضا می‌دادم تا برای پدر خود خرج کند و در عوض موبایل را به صاحب مغازه برگرداند.

کاملاً موافقم ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱ کاملاً مخالفم

۱۷- فرض کنید یکی از نزدیکان خوب شما که او را خیلی دوست دارید، با اتومبیل خود از جاده‌ای می‌گذرد و می‌بیند یک نفر توسط یک کامیون زیر گرفته شده، کامیون در حال فرار از محل حادثه است، و این فرد به شدت مجروح شده و نیاز به کمک دارد. با توجه به اینکه اگر این شخص مورد علاقه شما توقف کند تا به فرد حادثه‌دیده کمک کند بعداً ممکن است از جانب پلیس متهم شود که خود او این فرد را زیر گرفته و مجروح کرده است، به نظر شما این شخص مورد علاقه شما با دیدن چنین حادثه‌ای در جاده باید چه کاری بکند.

اگر شما به جای او بودید چه کاری می‌کردید؟

هر یک از موارد زیر تا چه اندازه موافق نظر شما است؟

۱۷-۱- در چنین مواردی حتی اگر خود ما هم کسی را زیر گرفته باشیم بهتر است به راه خود ادامه دهیم که گرفتار پلیس نشویم.

کاملاً موافقم ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱ کاملاً مخالفم

۱۷-۲- پس از تعقیب کامیون و یادداشت کردن شماره آن، با معرفی خودم، جریان را کاملاً به پلیس گزارش می‌کردم.

کاملاً موافقم ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱ کاملاً مخالفم

۱۷-۳- وقتی که شخص دیگری یک فرد را زیر گرفته است من هیچ مسئولیتی ندارم که به فرد مجروح کمک کنم و باید راهم را بگیرم و بروم تا دردسری برایم ایجاد نشود.

کاملاً موافقم ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱ کاملاً مخالفم

۱۷-۴- با آنکه می‌دانم برای خود من هم مشکلات و دردسری پیش می‌آید، اما ابتدا موضوع را به پلیس گزارش می‌کردم و بعد سعی می‌کردم به فرد مجروح کمک کنم و منتظر رسیدن خدمات اورژانس بمانم.

کاملاً موافقم ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱ کاملاً مخالفم

۱۸- در یک غروب تابستانی، سه پسر جوان (به نام فرهاد و محمود و ناصر) که با هم از کوه برمی‌گشتند، در پنج کیلومتری شهر که از کنار باغی می‌گذشتند صدای فریادی را از درون باغ شنیدند که تقاضای کمک می‌کرد. فریاد بلند او و صدای خشونت‌آمیز سه نفر دیگر که از درون باغ شنیده می‌شد نشان می‌داد که او مورد تهاجم شدید قرار دارد. این سه جوان از این وضعیت کاملاً ناراحت شدند. پس از چند لحظه صدای ضرباتی شنیده شد و صدای فریادکننده حالت گنگ و ضعیفی پیدا کرد و معلوم بود که مورد تهاجم قرار گرفته بود و توان کافی نداشت که با

صدای بلند فریاد بکشد. فرهاد و محمود و ناصر به یکدیگر نگاه کردند و هر یک راهی را برای واکنش به این موضوع پیشنهاد می کرد.

اگر شما به جای این جوانها بودید چه کاری می کردید؟

راه‌حلهایی را که هر یک از این سه جوان پیشنهاد کردند به دقت در نظر بگیرید و بگویید شما با کدام یک از آنها موافق هستید و اگر خود شما در آن وضعیت قرار می گرفتید واقعاً کدام راه حل را ترجیح می دادید؟

۱۸-۱- شما با نظر فرهاد تا چه اندازه موافق هستید که می گفت وضعیت خطرناکی است و در شرایطی که مادر من در خانه تنها است و نگران می شود، باید راه خودمان را بگیریم و برویم و در این موضوعی که هیچ ربطی به ما ندارد وارد نشویم.

با نظر فرهاد کاملاً موافقم ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱ با نظر فرهاد کاملاً مخالفم

۱۸-۲- شما با آنچه ناصر می گفت تا چه اندازه موافقت می کنید که معتقد بود وقت کافی در اختیار نیست و با وجود همه خطرهایی که ما را تهدید می کند باید هر طور شده وارد باغ شویم و فردی را که زیر ضربات قرار گرفته و ممکن است جان خود را از دست بدهد نجات بدهیم.

با نظر ناصر کاملاً موافقم ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱ با نظر ناصر کاملاً مخالفم

۱۸-۳- شما تا چه اندازه با نظر محمود موافق هستید که معتقد بود اگرچه از این محل تا شهر راه زیادی است و رسیدن پلیس وقت زیادی می گیرد و با آنکه فردی که مورد تهاجم قرار گرفته ممکن است جان خود را از دست بدهد اما برای آنکه ما هم وجدانمان آسوده باشد و هم خطری ما را تهدید نکند بهتر است خود را به شهر برسانیم و به پلیس خبر بدهیم.

با نظر محمود کاملاً موافقم ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱ با نظر محمود کاملاً مخالفم